

ת"פ 57056/12/22 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בקריות
ת"פ 57056-12-22 מדינת ישראל נ' פלוני
(עצור/אסיר בפיקוח)

בפני כב' השופט יוסי טורס , סגן הנשיאה

מדינת ישראל	המאשימה
נגד	
פלוני	הנאשם

גזר דין

כתב האישום וההליכים

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות שעניינן איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין); תקיפה סתם של חסר ישע על ידי אחראי, לפי סעיף 382(ב)(2) לחוק העונשין; תקיפה סתם (בן זוג), לפי סעיף 379 לחוק העונשין; הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, לפי סעיף 275 לחוק העונשין; ותקיפת שוטר בעת מילוי תפקידו, לפי סעיף 273 לחוק העונשין.

2. בהתאם לעובדות כתב האישום והמתלוננת נשואים כ-19 שנה ומתגוררים יחדיו. ביום 7.12.22 שנת הנאשם אלכוהול והתגרה במתלוננת בכך שאמר לה לצאת מהבית וכאשר סירבה השליך עליה פמוט עשוי מתכת. בהמשך, אחז מוט ברזל משונן ואיים עליה באמצעותו, בנוכחות בנם הקטין, בכך שהניפו באוויר כמנסה לפגוע בה תוך שאמר לה "אני הורג אותך, אני אומר לך אני הורג אותך זה סופי, אני אומר לך חתיכות אני עושה לך שלוש חתיכות הורג אותך". במעמד זה איים הנאשם גם על הקטין בכך שהניף המוט לעברו ואמר לו "תזוז". בהמשך, התיישב לצפות טלוויזיה עם בתו הקטינה ומשזו לא הסכימה לדרישתו להחליף ערוץ דחף ומשך אותה. בהמשך היום הגיעו לדירה שוטרים אך הנאשם הפריע להם בכך שסירב להתלוות אליהם לניידת וכן ירק על אחד מהם.

3. להשלמת התמונה יצוין כ הודאת הנאשם באה אגב הסדר טיעון במסגרתו תוקן כתב האישום וזאת ללא הסכמה עונשית.

תסקיר שירות המבחן

4. שירות המבחן הגיש תסקיר מפורט על אודות הנאשם ומשיקולים של צנעת הפרט לא אפרט יתר על המידה.

הנאשם כבן 51 עלה לישראל מהודו בשנת 1993, נשוי למתלוננת והשניים מגדלים שלושה ילדים. הנאשם עובד שנים רבות באותו מקום עבודה ותיאר חווית שביעות רצון ממקום זה. הנאשם תיאר חילוקי דעות עם המתלוננת על רקע היעדר מעורבותו בנושאים מסוימים ועל רקע התנגדותה לאופן בו עשה שימוש באלכוהול. מדיווח שהתקבל מההוסטל בו שהה בתנאי מעצר בית עלה שמדובר באדם שקט, רגוע ומופנם. כן תואר שלא עשה שימוש באלכוהול או בסמים במהלך התקופה ואף הבדיקות בשירות המבחן נמצאו תקינות. בשיחה עם המתלוננת עלה כי השניים חווים קשיים כלכליים וכי הנאשם חש תסכול ופגיעה בערך העצמי. עם זאת, המתלוננת תיארה את הנאשם כאדם שקט, אב טוב ועובד מסור. ביחס לצריכת אלכוהול טענה שבסופי שבוע עושה הנאשם שימוש בלתי מושכל שאז מתקשה לווסת את התנהגותו. ביחס לאירוע תיארה אותו המתלוננת כחריג וטענה שביקשה את התערבות גורמי האכיפה על מנת להציב לנאשם גבולות. שירות המבחן התרשם מאדם הנוטה לפאסיביות, הימנעות ודחיקת רגשות, בעל גורמי תמיכה דלים, אך שאינו בעל דפוסים שליליים. שירות המבחן העריך שהנאשם מקבל אחריות למעשיו, אך מתקשה לערוך ביקורת עצמית ולהכיר בחומרתם. בצד זאת העריך השירות כי הוא אינו נושא טינה למתלוננת ועיקר שאיפתו היא לשוב לחיים משותפים עימה בצורה תקינה. כן העריך שירות המבחן שמדובר באירוע חריג עליו מצר ומתחרט הנאשם וכי המתלוננת היא אישה אסרטיבית אשר תדע להציב גבולות ולהיעזר בגורמי הרווחה. בסיכומו של דבר, העריך שירות המבחן שהסיכון להישנות עבירות פחת אך היה נכון לקדם מגמה זו בטיפול אלא שהנאשם לא הביע נזקקות טיפולית. שירות המבחן סבר שלאור עמדת הנאשם וקשיים תרבותיים ואישיותיים, אין מקום לשלבו בהליך טיפולי, ובצד זאת סבר שאין למצות עמו את הדין אלא להסתפק בענישה מותנית.

טיעוני הצדדים לעונש והראיות

5. המתלוננת העידה לעונש ותיארה את הקושי שחוותה המשפחה בעת הרחקת הנאשם. המתלוננת תיארה מצוקה כלכלית ממשית וביקשה שלא למצות את הדין עם הנאשם בין היתר על מנת שיוכל להמשיך לפרנס את המשפחה. המתלוננת הביעה רצון להמשיך חיים משותפים עם הנאשם, טענה שהוא אב טוב וכי "יש מה לשקם...יש פוטנציאל ויש תקווה". עוד טענה כי היא אישה חזקה אשר תדע לזהות מצוקה ולהתלונן. בצד דברים אלו ביקשה שהנאשם יקבל טיפול.

6. ב"כ המאשימה הגישה טיעון בכתב והוסיפה טיעון על פה. נטען כי מדובר בהתנהלות חמורה של אדם ששתה אלכוהול ופגע בבני משפחתו. ביחס למתחם הענישה נטען כי הוא נע בין 8 חודשי מאסר שניתן לשאת בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל בצירוף ענישה נלוות. ביחס לעונש שיש להטיל על הנאשם התייחסה המאשימה לעמדת המתלוננת וטענה כי מדובר בעמדה מוכרת בתיקי אלימות במשפחה, אך לאור היעדר המלצה טיפולית ויתר הנסיבות עתרה לעונש של 12 חודשי מאסר וכן ענישה נלוות.

7. ב"כ הנאשם הדגישה כי הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה, במסגרת הליך מוקד, לאחר תיקון משמעותי של כתב האישום. נטען כי מדובר באדם עובד, נעדר עבר פלילי אשר אף במהלך חלופת המעצר המשיך לעבוד ולתמוך במשפחתו. הסנגורית הפנתה לתסקיר שירות המבחן וציינה כי ההתרשמות הייתה מאירוע חריג וכי המסוכנות פחתה ולכן הומלץ על ענישה מותנית בלבד. כן ציינה הסנגורית שהמתלוננת נכחה בכל הדיונים ואף תיארה את הנאשם כאב טוב וביקשה מבית המשפט שלא להטיל ענישה מוחשית אשר תפגע קשות במשפחה. לאור כל זאת, ביקשה ההגנה לאמץ

את המלצת שירות המבחן ולהסתפק בענישה מותנית.

8. הנאשם הביע צער והדגיש שידוע שטעה וכי הוא רוצה לחזור הביתה. כן ציין שהוא מבין עד כמה אשתו "נלחמת בשבילי".

דין והכרעה

קביעת מתחם הענישה

9. המאשימה טענה למתחם עונש אחד לכלל העבירות ואילו הגנה לא התייחסה לנושא. עמדת המאשימה מקובלת עלי שכן יש לראות את מכלול המעשים והעבירות שביצע הנאשם כאירוע אחד, וזאת על-פי מבחן הקשר ההדוק(ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014)).

10. הערכים שנפגעו במקרה זה ברורים ומדובר בפגיעה בשלום גופם, כבודם ושלוות רוחם של המתלוננת והילדים. כן נפגע הערך המוגן שעניינו שמירה על שלטון החוק בשל הפגיעה בשוטרים. ביחס לנסיבות הקשורות לביצוע העבירה אציין כי הנאשם השליך לעבר המתלוננת פמוט מתכת ובכך גרם לסיכון גופני לא מבוטל. עם זאת, האירוע לא הותיר חבלה כלשהי. כן השמיע הוא איום בוטה בעודו אוזח מוט ברזל ומדובר בהתנהגות מסוכנת ומאיימת. לכך יש להוסיף שהדבר נעשה בנוכחות בנו הקטין אשר אף עליו איים הנאשם באמצעות המוט באומרו "תזוז" ובהמשך דחף את בתו הקטינה. אוסיף כי, הנאשם המשיך בהתנהגות חסרת עכבות זו גם כאשר הגיעו שוטרים לביתו, והוא סירב להתלוות אליהם ואף ירק על אחד מהם. כל זאת נעשה על רקע שתיית אלכוהול ומובן שאין בכך משום נסיבה לקולה אלא דווקא לחומרה.

11. מדיניות הענישה בעבירות אלימות כלפי בני זוג מחמירה ובהיעדר נסיבות מיוחדות מוטלים לרוב עונשי מאסר (ראו: רע"פ 1536/20 פלוני נ' מדינת ישראל (1.3.2020); רע"פ 340/21 מסרי נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (28.1.2021)). בעניין זה ניתן להפנות לפסקי הדין הבאים: רע"פ 2750/22 אורי אלי ליולקו נ' מדינת ישראל (9.5.2022), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בעבירות תקיפת בת זוג הגורמת חבלה ממשית ואיומים בכך שהיכה בגופה באגרופים והטיח את מכשיר הטלפון הנייד שלה בראשה, בעט בה, הפילה ארצה ואיים כי יהרוג אותה. על הנאשם, רופא בהכשרתו, נגזרו 10 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה ופיצוי. ערעורו ובקשת רשות ערעור שהגיש נדחו, ובית המשפט העליון ציין כי "העונש שהושת על המבקש אינו מחמיר עמו, וודאי שאין בו משום סטייה ניכרת ממדיניות הענישה הנוהגת"; רע"פ 8144/21 פלוני נ' מדינת ישראל (7.12.2021), בו נידון נאשם ל-20 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים בגין שבעה אישומים בעבירות אלימות ואיומים כלפי אשתו וילדיו הקטינים. בית המשפט העליון הדגיש את הצורך בענישה מחמירה ומתריעה בגין ביצוע עבירות אלימות במשפחה; רע"פ 233/15 בטש נ' מדינת ישראל (22.1.2015), בו נדחה ערעור נאשם על חומרת עונשו - 12 חודשי מאסר בפועל (כולל הפעלת מאסר מותנה). במקרה זה הורשע הנאשם בכך שאיים על בת זוגו על רקע רצונה להיפרד ובהמשך השליך אותה על המיטה והיכה אותה באגרופים; רע"פ 977/16 דין נ' מדינת ישראל (10.2.2016), בו נדחתה בקשת רשות ערעור של הנאשם על חומרת עונשו - 18 חודשי מאסר בפועל. הנאשם במקרה זה תקף את זוגתו וגרם לה חבלה של ממש בכך שהיכה אותה

בפניה, משך בשערה ובעודה שרועה על הרצפה בעט בה והיכה אותה; רע"פ 3077/16 **פלוני נ' מדינת ישראל**(2.5.2016), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בעבירת תקיפת בת זוג ונידון ל-6 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי. במקרה זה, במהלך יכוח דחף הנאשם את המתלוננת לעבר המיטה, משך בשערה, וכופף את גופה לעבר הרצפה בעודו אווז בצווארה. ערעורו על חומרת עונשו לבית המשפט המחוזי נדחה, וכך גם בקשה לרשות ערעור שהגיש לבית המשפט העליון; עפ"ג 22674-12-19 **אבו סלימאן נ' מדינת ישראל** (25.2.2020), בו נדחה ערעור נאשם שנידון ל-11 חודשי מאסר בפועל בגין עבירה של תקיפה סתם (בת זוג). במקרה זה תקף הנאשם את רעייתו במספר מכות אגרופ לראשה; עפ"ג 41332-09-18 **פלוני נ' מדינת ישראל** (20.12.2018), בו נידון עניינו של נאשם שתקף את אשתו וילדיו הקטינים באמצעות חגורה לשישה חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים.

12. לאור כל זאת, אני בדעה כי מתחם העונש ההולם את העבירות שעבר הנאשם, המהוות אירוע אחד, נע בין עונש מאסר קצר שניתן לשאת בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל, בצירוף ענישה נלוות.

קביעת עונשו של הנאשם

13. אקדים ואומר כי בנסיבות המקרה מקובל עלי שהוכחו בעניינו של הנאשם סיכויי שיקום באופן המצדיק חריגה לקולה ממתחם הענישה ואף להימנע מענישה הכוללת מאסר ולו בעבודות שירות. אנמק מסקנתי להלן.

14. כידוע, בהתאם לסעיף 40ד' לחוק העונשין רשאי בית המשפט לחרוג לקולה ממתחם הענישה שקבע, אם מצא כי "הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם". בעניין זה נקבע כי "על קיומו של פוטנציאל זה, ניתן ללמוד, בין היתר, מעברו של הנאשם; משיתוף הפעולה שלו עם רשויות החוק ועם שירות המבחן; ומקיומה של תמיכה והתגייסות משפחתית לצידו של הנאשם" (רע"פ 7683/13 **דוד פרלמן נ' מדינת ישראל** (23.2.2014)) וכי "שילוב בין שינוי מהותי בהתייחסות הרגשית לאירוע העבירה המתבטא בנטילת אחריות, כפרה והבעת אמפתיה לנפגעי העבירה לבין אינדיקציות אובייקטיביות לקיומו של תהליך שיקומי-טיפולי מוצלח וחזרה לדרך הישר, עשוי להצביע על "סיכוי של ממש לשיקום" כלשונו של סעיף 40ד(א). דברים אלה זוכים למשנה חיזוק מקום בו מדובר באדם צעיר נעדר עבר פלילי" (ע"פ 6637/17 **אליזבט קרינדל נ' מדינת ישראל** (18.4.2018); להלן - עניין **קרינדל**).

15. יישום דברים אלו על עניינו של הנאשם מביא למסקנה לפיה הוכחו סיכויי שיקום ממשיים המצדיקים התחשבות והתאמת העונש לנסיבות. הנאשם נעדר עבר פלילי; הוא איש יצרני העובד במקום עבודה קבוע שנים רבות מאוד; הוא קיבל אחריות על מעשיו, הצר עליהם והכיר בטעותו; הוא שהה תקופה ארוכה בתנאי הרחקה ממשפחתו, במהלכם לא עשה שימוש באלכוהול, המשיך לעבוד ולתמוך במשפחתו כלכלית; פני הזוג להמשך חיים משותפים והמתלוננת התייצבה לכל הדיונים ותמכה בנאשם בצורה מלאה. בצד דברים אלו ניכר היה שההליך הפלילי היווה גורם מרתיע ומציב גבולות עבורו. כל אלו מלמדים על שינוי ממשי שחל בנאשם באופן המקיים מסקנה בדבר סיכויי שיקום ממשיים.

16. אכן, הנאשם לא עבר הליך טיפולי ושירות המבחן ציין שהוא אינו מביע נזקקות טיפולית הגם שהיה נכון

לעשות כן. בעניין זה צוין כי חוסר הבשלות להליך הטיפול נובע בין היתר ממבנה אישיותו וממאפיינים תרבותיים. בצד דברים אלו סבר שירות המבחן שמדובר באירוע חריג שאינו מאפיין את התנהלות הנאשם, אותה מצא כנעדרת מאפיינים שליליים. שירות המבחן גם לא סבר שמדובר באדם אלים ואף העריך שהמסוכנות פחתה בחלוף הזמן וכי אשת הנאשם תומכת בו והיא בעלת כוחות לזהות מצבי סיכון ולהתריע. לכל זאת יש להוסיף את ההתרעה שהשיג ההליך המשפטי, כפי שהעריך שירות המבחן. כל אלו מביאים למסקנה לפיה קיימים בעניינו של הנאשם סיכויי שיקום הגם שלא עבר הליך טיפולי.

17. עם זאת, כידוע, אף בהתקיים סיכויי שיקום אין מקום לזנוח בהכרח את יתר שיקולי הענישה, ובהם ההלימה וההרתעה, אך "יש להקפיד על כך שהבחירה בעונש לא תפגע באופן ממשי בסיכויי השיקום" (עניין **קרינדל**; אורן גזל-אייל "**חריגה ממתחם העונש ההולם**" ספר דורית ביניש 539, 550; ע"פ 5718/16 **זהבי נ' מדינת ישראל** (21.11.2016)). בצד דברים אלו יש לזכור כי בעבירות בתוך התא המשפחתי, נדרשת לא אחת ענישה מחמירה המבכרת את שיקולי ההרתעה וההלימה על פני השיקום (ראו לאחרונה: רע"פ 2329/23 **פלוני נ' מדינת ישראל** (23.3.2023)).

18. שירות המבחן סבר שלאור תקופת ההרחקה הארוכה מהבית, המחירים הכלכליים הקשים ששילמה המשפחה, הרצון להמשיך בחיים משותפים ויתר הנסיבות כפי שפורטו לעיל, ראוי להסתפק במקרה זה בענישה מותנית. אשת הנאשם הקדישה דקות ארוכות לשכנעני בדבר הנזק העצום שיגרם למשפחה באם יוטל על הנאשם עונש מוחשי ובמיוחד מאסר ממש. בעניין זה התלבטתי אם חרף סיכויי השיקום ראוי להטיל ענישה בעבודות שירות. אומר כבר עתה שאיני סבור שזהו המקרה הראוי לעונש מאסר ממש. מדובר בעונש קשה וחמור שאינו נדרש במקרה זה להשגת תכליות הענישה. ההתלבטות הייתה, כאמור, ביחס להטלת עונש בעבודות שירות ובסופו של יום סברתי שניתן להשיג את תכליות הענישה במקרה זה גם ללא ענישה מוחשית. הנאשם שהה במעצר ממש כחודש. לאחר מכן שוחרר בתנאי מעצר בית במקום מרוחק בעלות כספית לא מבוטלת אשר הביאה את המשפחה למצב כלכלי קשה אותו תיארה המתלוננת עד כדי חרפת רעב ממש והיזקקות לתרומות. מצבה הכלכלי הקשה של המשפחה מחייב לדעתי התחשבות במחיר שתשלם בעטיו של עונש בעבודות שירות אל מול התועלת שתושג בהטלת עונש זה. לאחר שקילה ראיתי להימנע מהטלת עונש בעבודות שירות וזאת במטרה להימנע מפגיעה כלכלית קשה במשפחת הנאשם. אכן, העבירות שעבר הנאשם מצדיקות עונש מוחשי וזאת חרף סיכויי השיקום (בוודאי כאשר לא נלווה לכך צו מבחן) ואולם, סביר מאוד הנאשם ובני משפחתו יתקשו מאוד לתפקד באם תימנע ממנו האפשרות לעבוד למשך מספר חודשים ומתוצאה זו ביקשתי להימנע. לאור כך, ראיתי להסתפק בענישה מותנית אשר תשיג התרעה.

19. סיכומו של דבר שאני מטיל על הנאשם מאסר מותנה למשך 6 חודשים והתנאי הוא שלא יעבור בתוך שנתיים כל עבירת אלימות כלפי בן משפחה.

הודעה זכות ערעור בתוך 45 ימים לבית המשפט המחוזי.

ניתן היום, י"ט אב תשפ"ג, 06 אוגוסט 2023, בהעדר הצדדים.

